

Niech żyje rząd robotniczy i włościański!

W ciągu sierpnia Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po poł. Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
 Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 1-jej
 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

Warszawa, ul. Warecka № 7
 Redakcja — tel. 176-70.
 Administracja — tel. 120-13
 Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

Numer pojedynczy 20 groszy

Towarzysze i Towarzyszki! Pamiętajcie o ofiarach wypadków w Inowrocławiu! Spieszcie im z pomocą materialną.

Uroczystości kieleckie.

Kielce, 8 sierpnia (PAT.). Ze względu na dzisiejsze uroczystości zjazdu b. legjonistów, połączone z zawodami strzeleckimi, oraz z przyjazdem przedstawicieli państw bałtyckich, miasto przybrało odświętną szatę. Balkony udekorowano flagami. Wystawiono kilka bram triumfalnych, ozdobionych portretami Marsz. Piłsudskiego. Koło rogatki, na punkcie kontrolnym zawodników, wystawiono trybunę dla Marsz. Piłsudskiego, przedstawicieli rządu oraz gości zagranicznych. O godz. 8,15 goście zagraniczni wraz z towarzyszącymi im urzędnikami i przedstawicielami zw. strzeleckich, zajęli miejsca na trybunie.
 O godz. 8,45 przyjechał Marsz. Piłsudski. Zajęwszy miejsca na trybunie p. Marszałek wraz z Ministrami, przyglądali się przybywającym do mety zawodnikom.
 Kielce, 8 sierpnia (PAT.). Dziś o godz. 19-iej p. Marszałek Piłsudski wygłosił od-

czyt. Po odczycie zebrani uczestnicy zjazdu zgotowali Marszałkowi Piłsudskiemu gorącą owację.
 Kielce, 8 sierpnia (PAT.). Dziś nastąpiło tu otwarcie zjazdu b. legjonistów. Otwarcia dokonał prezes związku b. legjonistów plk. Sławek. Na uroczystości byli obecni wybitni przedstawiciele wojskowości i przedstawiciele prasy.
 Kielce, 8 sierpnia (PAT.). Dziś o godz. 7 rano zaczęły przybywać pierwsze drużyny biorące udział w marszu Kadrowki. Pierwszą przybyła drużyna 27 pułku piechoty, z kap. Januszem Wójcikiem, w czasie 16 godz. 28 min. 44 sek. — druga drużyna pierwszego baonu sanitarnego z Warszawy, w czasie 17 godz. 41 min. 48 sek. Ze związku strzeleckiego pierwszą przybyła drużyna „Orleń” z Krakowa w czasie 17 godz. 5 min. 18 sek. Druga — drużyna „Żywiec” i trzecia — „Łódź”.

Wszechświatowy kartel miedziany.

Do łańcucha międzynarodowych syndykatów, karteli czy trustów, będących wyższą formą wielkokapitalistycznej koncentracji, przybyło znowu nowe ogniwo. Oto w połowie lipca r. b. utworzony został w Nowym Yorku międzynarodowy kartel miedziany, mający na celu skoncentrowanie światowego handlu miedzią, zatem surowca, posiadającego niezwykle ważne znaczenie gospodarcze, albo w miedzi opiera się przemysł elektrotechniczny, a w dużym stopniu również i przemysł chemiczny.
 To też miedź jest produktem o posiadanie którego toczy się zacięta walka, przyczem w walce tej położenie krajów europejskich jest bardzo słabe. Główny bowiem ośrodek wydobycia rud miedzianych i produkcji miedzi to półgłob zachodni — kontynenty amerykańskie; wydobycie miedzi na półgłobie wschodnim: w Europie, Azji, Afryce i w Australii wynosi razem mniej więcej 1/3 wydobycia amerykańskiego, a 1/4 — wydobycia wszechświatowego. Według Amerykańskiego Biura Metalu - Statystycznego przeciętne roczne wydobycie miedzi w ciągu pięciolecia 1910/14 i 1920/24 (przytaczamy dwa okresy w celu porównania) wynosiło:

	w okresie 1910/14	w okresie 1920/24
w Europie	128,3 tys. tonn	85,4 tys. tonn
w Azji	59,9 tys. tonn	60,5 tys. tonn
w Afryce	19,9 tys. tonn	59,8 tys. tonn
w Australji	43,3 tys. tonn	18,0 tys. tonn
w Ameryce	689,3 tys. tonn	794,2 tys. tonn

Przeciętna roczna produkcja miedzi przedwojennym — 521,1 tys. tonn, zaś w okresie powojennym — 536,8 tys. tonn.

Jak widać położenie Europy jako ośrodka produkcji miedzi jest słabe, natomiast Stany Zjednoczone Ameryki wciąż zajmują pod tym względem stanowisko panujące, produkując przeszło połowę wszechświatowego urobku miedzi. Pozycja Europy jest tem więcej niepomyślna, że kraje europejskie wciąż jeszcze są wielkim konsumentem miedzi, chociaż, po wojnie światowej, europejskie spożycie miedzi dosyć znacznie się zmniejszyło, jak o tem świadczy poniżej przytoczone dane statystyczne:

	Spżycie miedzi r. 1913	r. 1924
w Europie	645.000 tonn	538.000 tonn
w Azji	41.700 tonn	99.500 tonn
w Afryce	7.200 tonn	10.000 tonn
w Australji	14.000 tonn	10.000 tonn
w Ameryce	384.000 tonn	736.000 tonn

Spożycie miedzi Ameryki, jak widać, wynosi 52% spożycia wszechświatowego, spożycie zaś Europy około 40%, podczas kiedy europejska produkcja wynosi tylko 8 — 9% produkcji wszechświatowej. Ażeby pokryć swoje potrzeby miedziane, Europa musi sprowadzać z ośrodków produkcyjnych zamorskich, głównie z krajów amerykańskich około 45 tysięcy wagonów miedzi rocznie. Zaznaczyć jeszcze należy, że największymi konsumentami miedzi są dzisiaj: Francja, spożywająca około 14-tu tysięcy wagonów rocznie, Anglja — 13,5 tysiąca, Niemcy — 13 tysięcy, Włochy — 5,3 tysiąca, Szwecja — 1,8 tysiąca, Belgja, Czechosłowacja i Austria — po 1,2 tysiąca wagonów rocznie.

Przodujące w konsumcji kraje dążą do opanowania zarówno zasobów rud miedzianych, jak i samych ośrodków produkcji: kopalń i hut. Walka o miedź toczy się głównie pomiędzy Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Anglja, obok których, z krajów europejskich zamary ekspansyjne ujawniały zarówno Niemcy jak i Francja. Jak dotąd 1/3 znanych zasobów światowych, a prawie 7/10 ośrodków produkcyjnych uchwyciły w swe ręce Stany Północno-Amerykańskie; Anglja ma w swych rękach przeszło 1/3 zasobów światowych i prawie 1/5 kopalń i hut; Niemcy, które opanowały tylko 1/100 zasobów, mają przeciw w swych rękach 1/15 hut i kopalń miedzi. Dominujące zatem stanowisko Stanów Zjednoczonych jest zupełnie widoczne, ale apetyty amerykańskie dotychczasowymi wynikami na polu opanowywania zasobów miedzi nie są zupełnie zaspokojone. Wielki kapitał amerykański chce dalszego wzmocnienia swojej pozycji i w tym celu domaga się od Rządu, aby utrudnił dostęp miedzi obecnej na rynku Stanów Zjednoczonych, domaga się wysokiego obciążenia cłami miedzi importowanej, aby przy pomocy zysków, ściągniętych w ten sposób z amerykańskiego konsumenta, rozszerzać swoje panowanie w królestwie czerwonego metalu — miedzi, dążąc, słowem, do większego jeszcze uzależnienia od siebie innych krajów i konsumentów, przedewszystkiem zaś Europy.

Ponieważ dotychczas Rząd amerykański tych protekcyjnych życzeń kapitalistów nie uwzględnił, chwycili się oni innego środka, a mianowicie, doprowadzili do utworzenia międzynarodowego kartelu miedzianego, kartelu nie produkcyjnego, ale handlowego, zmierzającego do podniesienia cen światowych.

Międzynarodowy kartel miedziany założony pod firmą *Copper Export Trading Company*, obejmuje wprawdzie nie wszystkich światowych producentów miedzi, ale bądź co bądź znaczną ich większość, w każdym razie największe na świecie grupy miedziane: amerykańskie, angielskie, francuskie, belgijskie i niemieckie. Umową kartelową są bowiem związane takie olbrzymie przedsiębiorstwa miedziane, jak: *Miami Copper Company*, *Rio Tinto*, *Katanga* oraz największe niemieckie przedsiębiorstwa: *Hirscha i Kopalń Mansfeldskich*.

Kartel miedziany doszedł do skutku wyłącznie pod naciskiem kapitału amerykańskiego. Celem jego wyłącznym prawie jest podniesienie cen światowych, pod pozorem, że dzisiejsze ceny miedzi kształtują się poniżej poziomu cen przedwojennych. Jest to prawda, ale niskie ceny miedzi są wynikiem nie tylko osłabionego ostatnimi czasy spożycia miedzi, ale również i wielkich postępów w hutnictwie miedzianem, przez co z rud miedzianych otrzymuje się dzisiaj więcej miedzi metalicznej aniżeli przed wojną, stąd i koszty produkcji są stosunkowo mniejsze, niż przed wojną.

Podniesienie cen na miedź, projektowane przez utworzony kartel międzynarodowy posiada duże znaczenie światowo-gospodarcze, a to z dwóch powodów.

O długi Francji.

Paryż, 8 sierpnia (PAT.). Clemenceau wystosował do prezydenta Coolidge'a list otwarty, w którym stwierdza, że różnice zdań, istniejące między Francją a Stanami Zjednoczonymi w sprawie długów międzysojuszniczych stanowią groźbę dla cywilizacji. W liście swym zapytuje Clemenceau, czy zagadnienie to może i powinno być rozpatrywane li tylko z punktu widzenia interesów handlowych. Nigdy się na to nie zgodzimy — pisze Clemenceau. Francja, która tyle krwi przelała na wojnie, która poniosła tak wielkie ofiary ma-

terjalne, nie pozwoli się sprzedać nawet swym przyjaciółom. Clemenceau, który zawsze wierzył w postępowanie Stanów Zjednoczonych, powołanych do wzniesienia płomienia ideału, wzywa dziś kraj ten, ażeby sam wydał opinię o sobie.
 Paryż, 8 sierpnia (PAT.). Zgromadzenie Narodowe zostało zwołane do Wersalu na wtorek 10 b. m. o godz. 9 min. 30.
 Zgromadzenie, jak wiadomo, ma głosować nad wnioskiem rządowym w sprawie nadania przepisom o Kasie Amortyzacyjnej mocy ustawy konstytucyjnej.

Strajk górników angielskich.

Londyn, 8 sierpnia (PAT.). Ze sprawozdań o głosowaniach w poszczególnych okręgach węglowych wynika, że większość zagłębi przyjęła propozycje porozumienia, opracowane przez przedstawicieli kościoła i przedłożone górnikom przez Komitet Wykonawczy związku. Wspomniane sprawozdania będą przedmiotem narad wtorkowego posiedzenia Komitetu Wykonawczego, zwołanego do Londynu. W związku z temi naradami minister pracy i sekretarz stanu do spraw górnictwa pozostaną w Londynie. Również premier Baldwin zapowiedział swój powrót z Worcestershire.

Ambasador zaprzecza.

Paryż, 8 sierpnia (PAT.). Ambasador sowiecki zaprzecza kategorycznie wszelkim informacjom, donoszącym o wybuchu rewolucji w Leningradzie i w Kronsztadzie, o buncie załogi floty Czarnomorskiej, oraz o mobilizacji armji czerwonej.

W Niemczech.

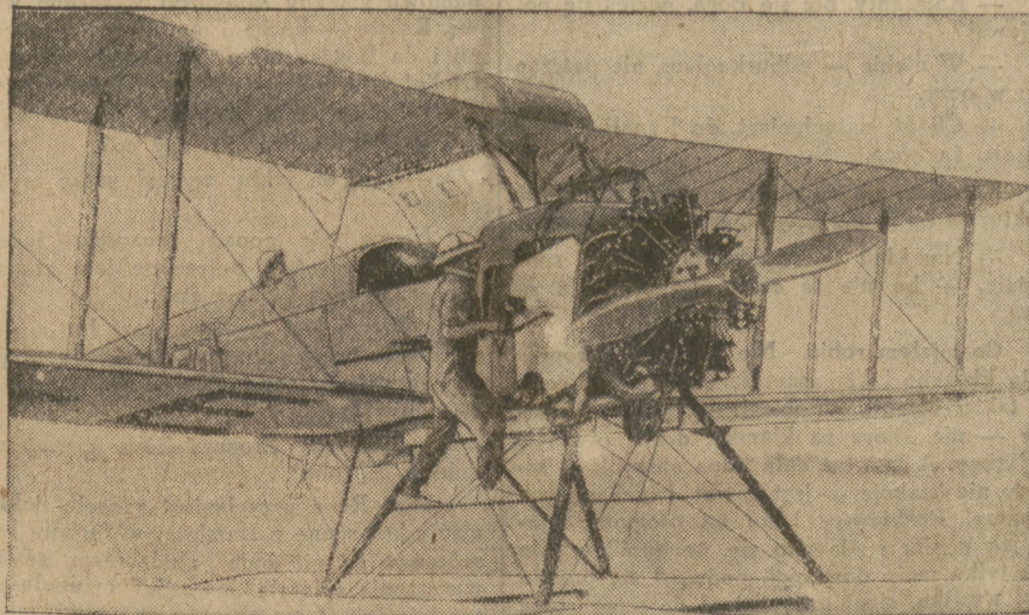
Berlin, 8 sierpnia (A. W.). Prawie wszyscy członkowie rządu Rzeszy przyjechali do Berlina, przyczem gabinet in corpore ma wziąć udział w uroczystościach republikańskich, wyznaczonych na 9 b. m. Pierwsze posiedzenie rządu w pełnym składzie zwołane zostało na 12-go, przyczem ogólne sprawozdanie o sytuacji zagranicznej w szczególności zaś sprawy, związane z akcją niemiecką, wobec zbliżającej się wrześniowej sesji Ligi Narodów, referować będzie minister spraw zagranicznych Stresemann.

Katastrofa na Prucie.

Lwów, 8 sierpnia (A. W.). Donoszą tu z Kołomyi, iż w okolicy przeladowany ciężarami i ludźmi prom na Prucie zatonał, przyczem zginęło 15 ludzi. Nikt nie zdołał się uratować. Związek dotychczas nie wy dobyto.

Wiadomości telegraficzne

— Z Paryża donoszą: Przybył tu dziś Bey Tunisu.
 — Rząd w Brytanji i St. Zjednoczonych postanowiły odbyć na początku jesieni b. r. konferencję o charakterze informacyjnym, dotyczącą zobowiązań pieniężnych, zaciągniętych w okresie wielkiej wojny. Zeznanem konferencji będzie zbadanie w pierwszym rzędzie prawomocności zażądań.
 — Z Aten donoszą: Pewien osobnik usiłował dziś wykonać zamach rewolwerowy na prezydenta republiki Pangalosa, został jednak ujęty zanim zdołał dać strzał.
 — Amerykanka Gertruda Ederle przebyła kanał La Manche. Wyruszyła ona dnia 6 b. m. o godz. 7 rano przy silnym powietrzu południowo-zachodnim, wylądowała zaś pod Kingstown, o godz. 9,39. Ederle czyniła już w roku ubiegłym próby przepłynięcia kanału.

Lot Cobhama.

Angielski lotnik Cobham, po stracie swego mecha nika Elliotta, udał się w dalszą drogę do Australji dokąd już przybył.

